

Norsk Filatelistisk Tidsskrift

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Forretningsfører O.r.sakfører LEIV A. BRECKE, Torggt. 1, OSLO

Bladet sendes gratis til medlemmer av klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Arsabonnement Norge kr. 16,—. Annual Subscription all Foreign Countries kr. 20,—.

Annonspriser—Advertising rates:

1/1 side (page) kr. 150,—, 1/2 kr. 80,—, 1/4 kr. 50,—, 1/8 kr. 30,—, 1/16 kr. 20,—, payable in Norwegian kroner or foreign exchange at current rates.

Samlerannonser: (for medlemmer av forbundsklubber og faste abonnenter) kr. 1,00 pr linje, minimum kr. 5,00, (omfatter ikke annonser angående salg av merker, samlinger og rekvisita).

Bare forskuddsbetalte samlerannonser blir tatt inn.

Tidsskriftet utkommer 11 ganger i året, den 15. i hver måned. Dobbeltnr. juli/august sendes ut 15. august.

Annonser må være forretningsføreren i hende senest den 1. i den måned bladet sendes ut.

Forbundets postgironummer er: 69 268 — Bankgironummer er: F 8299 B/179.

Trykt hos Ed. B. Giertsen A/S, Bergen.

INN H O L D

	Side		Side
Litt om 10 øre 1898—1908	143	Over alle grenser	157
Den ansvarlige og den uansvarlige	144	Brev fra leserne	158
Mannen bak frimerkene	145	«Bergen 1961» (annonse)	159
Frimerkepressen går	146	Meldinger fra Postverket	160
Bokhyllen	150	Apropos fellesutgivene	161
Flyktningemerkene	152	By- og Bygdenytt	161
Norges Byposter — 1. del	153	Meddelelser fra Forbundet	162
Med hilsen fra Finnland	156		

Redaksjonen avsluttet 31. oktober 1960.

PRISLISTE OVER NORSKE FRIMERKER

og førstedagsbrev september 1960

utgitt av Norsk Frimerkehandlerforening
til salg i alle frimerkeforretninger.

Pris kr. 1,50 + porto 20 øre.

ALLE NORSKE FRIMERKER

kjøpes kontant. Innkjøpsliste (mars 1960)
over brukte og ubrukte frimerker samt
førstedagsbrev sendes mot 70 øre
i ubrukte frimerker.

ANTON HOLMBOE

Frimerker en gros.

Prof. Dahls gate 53 B, Oslo. Telef. 55 12 25.
Medlem Norsk Frimerkehandler Forening.

Godt utvalg

i norske og skandinaviske frimerker.

Pakker fra alle land.

Albums - Kataloger - Rekvisita etc.

S. D. MELBYE

Frimerkeforretning

Universitetsgaten 11 - Oslo

Medlem Norsk Frimerkehandler Forening.

BYTTERINGEN TAASTRUP — DANMARK

Vi optager nu ogsaa norske samlere i vores
byttering — og beder interesserede skrive efter
bytteregler, eventuelt prøvesending.

Byttingen Taastrup - Parkvej 29,

Taastrup - Danmark.

En skilling grøn.

Jeg er i besittelse av ett relativt stort antall av
dette merke, brukt. Er noen interessert i bytte
henvises til redaksjonen for navn og adresse.

Oslo-Abonnent.

Norsk Filatelistisk Tidsskrift

Redaktører:

F. C. MOLDENHAUER JR. (ansv.) og EIVIND EVENSEN

Redaksjonens adresse: Postboks 49, MINDE—BERGEN

NR. 11

NOVEMBER 1960

19. ARG.

Litt om 10 øre 1898—1908 Norgeskatalogen nr. 77 II.

Av Leif Sættem.

Den røde 10-øren har vel ikke tidligere vært av de merker som har vært omfattet med synderlig stor interesse. Nettopp kanskje fordi det er så alminnelig hos enhver samler. Riktignok varierer farvene sterkt, og det er ikke så underlig når man tenker på det store antall plater og trykninger som har vært foretatt for å få frem det enorme opplag på 320 millioner.

Ved flere anledninger tidligere har det i bladet vært artikler med illustrasjoner over interessante varianter, som sikkert har stimulert interessen for merket. De som har materiale, og det er sikkert mange, bør se over disse merker, og med litt tålmodighet vil en finne interessante og til dels meget sjeldne merker. Jeg mener sogar man finner flere interessante ting her enn blant de fleste av Centraltrykkeriets og Knutsens merker. Man finner selvfølgelig en mengde uvesentlige ting som det fører alt for langt å nevne. Norgeskatalogen nevner først og fremst ekstratypen, og den er jo interessant og sjelden, idet den opptrer helst i forholdet 1/6000.

Men det har nok vært oppgravert flere ekstratyper, og jeg håper illustrasjonene blir så tydelige at dette lett vil sees. Den første:

Fig. I — viser stempel 21/5—99 eller 09. Det lille 1-tall har i stammen fått en ny form og er en del lengere, og viser i underkant tydelige merker etter graverstikkelen. 0-en synes en del mindre enn normal.

Fig. II — viser et tydelig nytt 10-tall som har en sterkt foroverhellende stilling. Trekker man en linje i 1-tallets lengderetning, går den rett gjennom ving 8, mens den for normaltypen går gjennom hjulets sentrum eller litt til høyre for dette. Dessuten har 1-tallet en karakteristisk utkragning på toppen. Det er stemplet IX 05. Av

begge disse merker, det første muligens reparert, og det andre helt nygravert, er funnet bare ett av hver, men det er innlysende at man her har ekstratyper.

Fig. III — viser et annet interessant merke som i det materialet som var til disposisjon, ble funnet i like stort antall som ekstratypen, nemlig

Fortsatt side 149.

Den ansvarlige —

— og den **U**ansvarlige.

Vi har ikke så mye greie på bildende kunst, i hvert fall ikke mer enn til husbruk, men én ting vet vi, en henger ikke opp små luftige akvareller med 5 toms spiker. En dunderer ikke i vei så hele huset står og rister. Nei, en bruker små sylkvasse stifter som trenger inn i all slags vegger uten at disse tar skade.

Veggen svalet faretruende under privatmannen Arnstein Berntsens innlegg i forrige nr. av NFT. Enkelte av spikrene var i tykkeste laget. Men vegg la gå. — Det er imidlertid trist at de gode og manende ordene fra presidenten Arnstein Berntsen i nr. 1 av NFT for i år er falt så fullstendig på stengrunn. Nå er det ikke redaktørenes sak å rykke opp tistlene, men vi tror det er riktig å stanse denne paveskjeggdiskusjonen mens leken ennå dreier seg om frimerker. Vi er så enig med presidenten når han sier at «Slikt er ikke filatelistisk stoff». Nå filatelistisk og filatelistisk — selv om vi har vanskelig for å begripe hvorfor motivsamlerne på liv og død skal kalle seg filatelister, så må en vel si at det er i drøysteste laget å påstå at de er tomme ovenfor snippen.

Nå må vi innrømme at motivsamlerne står vårt hjerte nær. Ikke på grunn av samlerformen — det er deres iver og skriveferdighet vi beundrer. Vi har simpelthen tatt tyren, herr Odd Grahm, om ikke i hornene så på ordene, og latt motivsamlerne få en egen spalte i bladet. Ikke om stemplingsvignetter eller motivfilatelipangrykk. Faktiske opplysninger om de ting som skjer på denne aktive fronten skal det bli. — Mange vil kanskje oppfatte dette som svakhet og unnfalldenhet fra redaksjonens side. Vi tror ikke dere behøver å engste dere. Bladet skal dekke alle sider av frimerkesamleriet. — Vi har faktisk begitt oss enda noen skritt lenger ut på glattisen — i dette nummer bringer vi «En hilsen fra Finnland», og vi vil så snart vi får endelig

avtale med kontaktfolk regelmessig overlate ordet til samlervenner i våre naboland.

Til skeptikerne kan vi si at vi ikke har glemt tidsskriftets formålsparagraf om å være formidler av norsk filateli. Men når det gjelder den saken så er vi helt i lommen på våre medarbeidere. Etter at samtlige filatelistiske skribenter har hatt total skriveferie i hele år, kan vi denne gangen endelig bringe en artikkel med filatelistisk innhold av moldenseren Sættem. Og enda mer. Vi har den glede å fortelle at fra og med dette nr. starter publiseringen av en ny og sterkt omarbeidet utgave av bypostkatalogen. Forfatter er Carl A. Pihl i samarbeid med landets største kapasiteter på området. Vi er sikker på at dette glimrende arbeid vil bli til uvurderlig nytte og stor glede for alle bypostentusiaster.

Katalogen vil til slutt bli utgitt i særtrykk.

Utenlandsk hyllest

til vår „Grand Old Man“.

Fra Verona mottok jeg et brev fra den italienske filatelist Signor Antonio de Califfi di Villalta, med hvem jeg har korrespondert og byttet frimerker i over 11 år. Vedkommende vant medaljer med en konvoluttsamling som bl. a. inneholder brev som bærer Abr. Odfjell's navn.

Han skriver:

«Vi har hørt at den kjente filatelist Abraham Odfjell fra Bergen er avgått ved døden i 80-årsalderen. Han var kjent blant oss i nesten 50 år og vi sender herfra vår hjertelige deltagelse til filatelistene i Bergen. Jeg har brev i mine samlinger som bærer hans navn».

Antonio de Califfi di Villalta.

Det er meg en stor glede å kunne overbringe denne enkle men varme hyllest fra Verona's filatelister.

Nick. J. van Dijk.

Byposten i Aust-Agder av C. Huldt Ugland i kommisjon (kr. 5,— + porto) hos

P. M. DANIELSEN, Arendal.

Mannen bak frimerkene.

Samtale med frimerkeforvalter Bjarne Verle.

For mitt vedkommende som frimerkeforvalter skal og må jeg først og fremst stille postale krav til et frimerke, sier Bjarne Verle. Disse krav er tydelighet og fremfor alt klar verdiangivelse. Dette innebærer ikke at jeg er blind for frimerkenes propagandamessige betydning, og i særdeleshet for frimerket som kunstverk. Tvert imot, mange ganger lar vi kanskje de postale krav tre vel mye i bakgrunnen for å imøtekomme ønsker fra kunstnerisk, filatelistisk og forslagsstillernes side. De skjønner at gjennom alle de årene jeg har arbeidet med frimerker er jeg blitt mere og mere glad i dem. I mitt indre er jeg frimerkesamler, men på grunn av min stilling ville det ikke være riktig å samle. Jeg må derfor nøye meg med å kose meg over andres samlinger.

Og at frimerkeforvalteren følger med i det som skjer er ikke vanskelig å se. På skrivebordet ligger Norgeskatalogen og utenlandske kataloger, på et hjørne finner vi også Norsk Filatelistisk Tidsskrift. Veggene i kontoret er pyntet med norske frimerker og utkast.

— Sett fra et postalt synspunkt er det ikke noe kjekt med alle disse minne- og jubiléumsmerkene fortsetter frimerkeforvalter Verle. De trykkes jo så å si alltid i halvannen eller dobbelt størrelse, for detaljtydeligheten og for penhetens skyld. Men derved blir de vonde å arbeide med, legg bare merke til de store firmaene som fremdeles frankerer med frimerker, de bruker paktisk talt utelukkende bruksseriemerker. Men som tidligere nevnt, kan og bør vi ikke ta bare rent postale hensyn. Når jeg sier vi så dreier det seg om frimerkeutvalget, der som kjent også filatelistene er representert ved forbunds-presidenten Arnstein Berntsen. Spørsmålet om når og hva som skal utgis av frimerker her i landet blir behandlet av et rådgivende utvalg der jeg er sekretær, og så kommer da frimerkeutvalget i neste omgang og drøfter utførelsen.

— Hvem er det som foreslår de nye frimerke-utgavene?

— Å, det er så vidt forskjellig, fra enkelt-personer til store internasjonale organisasjoner. Det kommer brev fra land og strand, og hvis vi skulle imøtekomme alle ønskene så ble det nok mange og rare merker. En ting som forslags-stillerne ikke er oppmerksomme på er at det tar tid å gi ut et merke. Det er mye som skal gjøres før utkastet ligger ferdig og trykkingen tar til. Ja selv etter at den er unnagjort går det mange dager til fordeling og sending rundt hele Norges land. Alle poststeder skal jo ha merkene i god

BJARNE
VERLE

tid før utgivelsesdagen. Forslag om merker må vi derfor ha i hende senest 1. april året før merkene skal komme ut. Vi skal jo ikke gi ut bare minnemerker, de må derimot komme inn mellom de ordinære bruksmerkene, og vi må derfor legge opp en årsplan for frimerkeutgivelsen.

— Hva så med bruksmerkene og deres motiver?

— Vi har flere ganger vært inne på å finne andre motiver for bruksseriene. Det er vel kanskje etter hvert blitt litt for mange merker med Kongens portrett, men det er ikke lett å finne et motiv som tilfredsstiller de krav vi må stille til disse merkene. Vi har jo gjennom årene hatt flere konkurranser uten at det er kommet noe positivt ut av dem. Posthornmerkene mener jeg at vi bør beholde en stund til, det er ikke så lenge til de runder de hundre år, og det er vel enestående i frimerkehistorien at ett og det samme motiv har gått igjen så lenge. I denne saken har jeg inntrykk av at jeg har filatelistene på min side.

— Hva med ståltrykksmerker her i landet?

— Vi arbeider med saken, men det er for tidlig å si noe om det på det nåværende tidspunkt.

— Dere har jo tatt opp igjen førstedags-stemplingen.

— Ja, etter utallige henvendelser fra filatelistene har vi gjort det, og at det er populært viser jo Europamerket. Det var hele 50.000 brev som ble stemplet med spesialstemplet, så det ser ut til at frimerkesamlerne er like interesserte nå som under krigen. Det er et stort apparat som settes i gang for å greie denne spialservicen, men vi gjorde det for å imøtekomme frimerkesamlernes ønsker.

— Flyktningemerkene er jo inndratt?

Fortsatt side 157.

Frimerkepressen går.

Europamerkene.

Det lyktes oss dessverre ikke å få med i forrige nummer detaljene for Tyrkia. De to verdier er 75 k og 105 k.

Norge.

I bruksserien med Kong Olavs bilde kom 27. oktober verdien 35 øre i brunrød farge.

Finnland.

Årets Røde Kors serie blir utgitt den 24. nov. og består av 3 merker. Verdiene er 10 + 2 mk (500 000), 20 + 3 mk (400 000) og 30 + 5 mk (400 000). Merkenes er tegnet av Olavi Vepsäläinen

Island.

Også i år vil det islandske postverk utgi et par merker med blomstermotiv. Merkenes kommer

den 29. november og har verdiene 1,20 og 2,50 kr. Den laveste verdi gjengir skogstorkenebb (*Geranium silvaticum*) og har et opplag på 1,25 mill., den høyeste verdi viser en av løvetannartene (*Taraxacum vulgare*) og kommer i et opplag på 1,75 millioner.

Sverige.

Grunnleggeren av arbeiderbevegelsen i Sverige, Hjalmar Branting, minnes av det svenske postverk med 2 frimerker den 23. november, hundreårsdagen for hans fødsel. Verdiene er 15 øre rød og kr. 1,70, blågrå. 15-øres verdien finnes såvel tosidig som tresidig tagget, mens den annen verdi bare er tosidig tagget. Branting var det sosialdemokratiske partis fremste leder fra starten i 1889 til sin død i 1925. Han var også statsminister i tre forskjellige perioder mellom 1920 og 1925.

Belgia.

Den 17. oktober utga det belgiske postverk en serie på 4 merker alle med portrettet av Frère Orban. Verdiene er 10 c, 40 c, F 1.50 og F 3. Orban opprettet for 100 år siden den kjente belgiske bank Crédit Communal de Belgique.

China (Folkerepublikken)

feiret i fjor sitt 10-årsjubiléum. I den anledning ble folkets store hall i Peking innviet. Bygningen som i det store auditorium har sitteplass for 10 000 mennesker ble bygget i løpet av 10 måneder og er det største byggverk i Peking. Til minne om reisningen av denne hall utkom den 1. oktober 1960 2 merker i verdiene 8 og 10 fen. 8 fen viser bygningens fasade og 10 fen gjengir det store auditorium.

Congo.

Ifølge meldinger i den filatelistiske presse er følgende merker overtrykket «Katanga». 12 av verdiene i dyreserien fra 1959, 5 av verdiene i serien med innfødte masker, 3 av Madonna-merkene og 17 verdier av blomsterserien under 10 fr. To merker av maskeserien har også fått nye verdier, nemlig 1,50 på 1,25 fr og 3,50 på 2,50 fr. De 2 merker som ble utgitt i februar i anledning den afrikanske tekniske samarbeidskommisjon (et med fransk og et med flamsk tekst) har også fått overtrykket «Katanga».

Samme kilde oppgir også at et flertall av de nevnte merker har fått overtrykk bare «Congo», men gir ingen detaljer om antallet verdier.

Forenede nasjoner.

Årets femte minneserie vil bli utgitt den 9. desember. Den består av 2 verdier som vanlig, 4 c og 8 c. Serien blir utgitt til minne om den internasjonale bank for gjenoppbygning og frem-skrutt. Opplaget er på henholdsvis 3 og 2 ¾ mill. og merkene blir trykket i det japanske stats-trykkeri.

Haiti.

Den 19. oktober utga Haiti en serie på 5 merker til 100-årsdagen for komponisten Occide Jeanty's fødsel. Hans mest kjente verk er en militær-marsj som har tittelen «1804». Merkene er utgitt i ark på 12 stykker med notene til «1804» i ark-rannen. Jeanty var leder for palassorkesteret til 1934 og ansees for å være Haitis første komponist. Verdiene er 0,10, 0,20 og 0,50 gourde og luftpost 0,50 og 1,50 gourde.

Jugoslavia.

Den 24. oktober utkom en serie på 5 merker. Verdiene er 15, 20, 40, 55 og 80 dinar. De laveste verdier kom i opplag på 2 mill., og de høyeste ¾ mill. Med 15 d verdien feirer man 100-års-jubileet for det serbiske nasjonalteater i Novi Sad, og med 20 d verdien 100-årsjubileet for det kroatisk nasjonalteater i Zagreb. 40 d verdien minner oss om at det i 1960 er 50 år siden Edvard Rusijan foretok den første flyvning i Jugoslavia. Turen gikk over Beograd. Det er i år 15 år siden opprettelsen av den forenede folkerepublikken Jugoslavia, og 55 d merket er utgitt i denne anledning. 80 d viser bl. a. FN' symbol og blir utgitt i anledning 15-årsdagen for FN.

Liechtenstein.

Den 6. desember kommer 2 nye verdier i bruks-serien, nemlig 2 Fr og 3 Fr det første med bilde av prinsesse Gina av Liechtenstein og det annet

med bilde av prins Franz Joseph II. Det liechtensteinske postvesen melder at nyhetsabon-nentene ikke er forpliktet til å ta den nye serie i det vanlige antall p. g. a. den høye pålydende verdi. De lover oss dessuten at de i år ikke skal utgi en spesiell juleserie som tidligere da den på-lydende verdi av årets utgaver sammenlagt er blitt så høy!

Nederland.

Fra den 14. november til den 13. januar 1961 vil årets barnehjelpsserie være til salgs ved alle postkontor i Nederland. Årets merker fremstiller unge piker iført de fargerike nasjonaldrakter fra 5 distrikt i Yselsjø-området. Verdiene er 4 + 4, 6 + 4, 8 + 4, 12 + 9 og 30 + 9 c.

Nordfolk Island.

Julefrimerket som vi meldte om i forrige nummer vil bli utgitt den 21. november.

Papua and New Guinea.

De nye verdier i bruksserien 5 d, 8 d og 2/5 d som skulle vært utgitt i mai/juni, kommer nå endelig den 10. november.

Russland.

«Brevuken» ble minnet den 10. september med 2 frimerker i verdiene 40 og 60 kopek. Til ære for hundene Belka og Strelka som landet på jorden etter en 4 dagers luftetur i sputnikken «Cosmos» utkom den 29. september 2 frimerker i verdiene 40 kopek og 1 rubel. Samme dag ble det også utgitt et 60 kopek merke til 15-årsdagen for opprettelsen av fagforeningenes verdensfor-bund. Den 4. oktober kom et 40 kopek merke for å markere 40-årsdagen for opprettelsen av kosak-kenes sovjetrepublikk. Den 8. oktober ble det ut-sendt et utagget miniatyrark til minne om det 15. møte for FN's hovedforsamling i New York. Merket som er gjengitt er det 40 kopek merke som ble utgitt den 8. mars i år i anledning Krustchovs gave til FN, skulpturen med inskrip-sjonen «La oss lage plogblad av sverdene». Minia-tyrarket har denne innskriften: «Nedrusting er veien for å styrke freden og befeste vennskapet mellom nasjonene». N. S. Krustchov!

Somalia.

Til de olympiske leker som forlengst er ferdige, utgir Somalia i løpet av november en serie på 4 merker på herr Lehmans gode råd! Verdiene er 0,05 So og 0,10 So, samt luftpost 0,45 og 1,80 So.

Samme dag utkommer også en serie på 4 merker med dyremotiv i verdiene 0,10, 0,15, 0,35 So og luftpost 3 So.

Sveits.

Det ser ut som om løvetannen er blitt et popu-lært motiv i år, vi finner den nemlig igjen på en av verdiene i den årlige Pro Juventute-serien som Sveits utgir den 1. desember. Verdiene er 5 + 5, 10 + 10, 20 + 10, 30 + 10, og 50 + 10 Rp. På 5 Rp-verdien er i år avbildet maleren Alexandre Calame (1810—1864) og dette merket er som vanlig trykket i ståltrykk av det sveitsiske frimerketrykkeriet. De fire øvrige verdier er i vanlig ypperlig flerfarget dypptrykk fra Cour-voisier, og på 10 Rp-verdien finner vi altså vår «venn» løvetannen. På de øvrige verdier finner vi så floks (20 Rp), riddersporer (30 Rp) og det far-lige piggeplet på den høyeste verdien (50 Rp).

Tsjekkoslovakia.

Den 28. august utkom et merke pålydende 60 h til det første verdensmesterskap i luftakrobatikk i Bratislava. Merket viser et fly på toppen av en «Looping the loop».

Turks & Caicos Islands.

Den 1. november utkom £ 1 verdien i den nåværende bruksserie, etter hva Crowns Agents melder var dette for å møte et lenge følt savn! Motivet er foruten dronning Elizabets portrett, en pelikan med de såkalte salinas i bakgrunnen. Disse salinas ble bygget fra 1678 og utover og er store basseng hvor sjøvannet slippes inn og ved fordampning utvinnes man saltet av sjøvannet. At nettopp dette motiv er valgt til den høyeste verdi i bruksserien, er et tydelig bevis på den store betydning saltindustrien har for øyene.

Tyskland — Forbundsrepublikken.

I et opplag på 20 mill. utkom den 15. oktober er 40 Pf. merke med portrettet av general George C. Marshall. Merket utkom på 1-årsdagen for Marshalls død som et bevis på den takknemlighet Vest-Tyskland følger for Marshallplanens far.

Tyskland — Folkerepublikken.

Den 7. september døde presidenten Wilhelm Pieck. Allerede den 10. september utga det øst-tyske postvesen et utagget miniatyrark i verdien 20 Pf. med Piecks portrett. Den 19. september kom en serie på 3 merker til den 14. sjakkolympiade i Leipzig.

U.S.A.

Robert Taft-merket som vi meldte om i forrige nummer kom den 4. oktober. Walter George-merket 4. november og Foster Dulles-merket kommer mellom 15. og 30. november.

Østerrike.

Til «Frimerkets dag», som feires den 28. nov., gir postverket i Østerrike ut et frimerke pålydende 3,— S med et tillegg på 70 groschen.

Vi gratulerer.

Den 29. november fyller direktør Einar Lundström i Frimærkshuset, Stockholm, 50 år og vi vil i den anledning sende ham våre hjerteligste ønsker for dagen og fremtiden.

Direktør Lundström startet i 1936 Frimærkskompaniet som i 1941 ble omdannet til Frimærks-huset AB. For kort tid siden overtok Frimærks-huset også firmaet Carlberg & Co. Begge disse foretagender driver kun detaljhandel. For også å kunne dekke engrosmarkedet startet direktør Lundström i 1948 Frimærkshuset Engros AB. I alt er omkring 30 mennesker ansatt i disse foretagender som uten sammenlikning er Nordens største frimerkeforretning.

Men Frimærkshuset selger ikke bare frimerker, det driver også en utstrakt forlagsvirksomhet under de kjente og populære navnene Facit og Gripen.

Herr Lundström har ved siden av sine store forretninger også fått tid til å være med i foreningslivet bl. a. er han æresformann i foreningen Frimærks-Samlaren og æresmedlem av Norrbotten Filatelist Förening. Han er også formann for Sveriges Frimærks-Handlareforening, og han har vært svensk representant for flere av de store internasjonale utstillinger, bl. a. Norwex og Finlandia.

Skandinaviens:

Har De Huller i Samlingen saa lad mig hjælpe Dem at udfylde disse. Send Deres Mancoliste, og De skal omg. faa Tilbud. Jeg sender ogsaa gerne Udvalg mod Reference. — Ogsaa Vest-Europa. Eng. Kolonier.

Elof Nielsen, Vejlevej 32, Horsens, DANMARK

Litt om 10 øre 1898—1908.

Fortsatt fra side 143.

3

4

5

3/18000. Det store 1-tall i senter er sannsynligvis helt nytt, muligens reparert fra midten og nedover. Det er ujevnt i konturene, heller fremover og har stor og klumpet fot. Under reparasjonen har posthornet fått et lite hakk til venstre for 1-tallets fot. For øvrig er 3 bunnlinjer brut under det store 1-tall, og den ytre ramme til høyre buler ut litt fra midten av ving 3 til spissen av ving 4. Avstemplet fra mai 1905 til januar 1906.

Fig. IV — Det store 10-tall er sannsynligvis nytt, idet 1-tallet er alt for tykt og står for langt

farve i underkant. Ellers som kjennetegn er at det farvede bånd er ujevnt i kanten ut for munnstykket. 2/18000.

Fig. VII — Det store 1-tall er fremdeles alt for tykt. Munnstykket er som vanlig, og for øvrig ingen kjennetegn. 6/18000.

I tillegg til 10-tallet i senter ser det ut til at det nedre høyre hjørnet på en eller annen måte har vært utsatt for skader, noe som ekstratypene vitner om og oppgravinger av vingene og rammene, oppgraving av ytre og indre ramme under hjulet, og div. oppgravinger av ving 5

6

7

8

fremme på foten. 0-en er heller ikke den riktige, er ujevn og for tykk oppe til venstre. For øvrig er ytre ramme til venstre meget tykk oppe og smalner sterkt nedover. Hvit prikk mellom R og G. 2/18000.

Fig. V — 1-tallet i senter med «bryst» også meget tykkere enn vanlig. Kjennetegn: Flere brudd i rammen ut for ving 4 og munnstykket er dekket av farve i underkant. 2/18000.

Fig. VI — Det store 1-tall med «mave» er også for tykt. Munnstykket er også her dekket med

tyder på det. Oppgraving av ving 4 forekommer også.

Fig. VIII — viser oppgraving av ving 5. 2/18000. De er avstemplet henholdsvis februar og mai 1902.

Fig. IX — I ving 5 er gravert en vakker sløyfe som minner meget om et speilbilde av Z eller L. 1/18000.

Fig. X — 2/18000. Stemplet er antagelig 25/4—99.

Fig. XI — 18/18000. Flere små variasjoner. Noen få merker finner man med farvede streker

og flekker utenfor merkebildet, og i det hvite feltet i senter, men nevner spesielt sammenhengende farvet linje til høyre for hele den ytre ramme. Bunnen mellom klisjeene er kommet for høyt, noe som sikkert straks er blitt fjernet. Disse merker er så vidt jeg kan skjønne, meget sjeldne. En hel del merker finner man i ekstra stor merkestørrelse. Det ser ut som perforeringsmaskinene har gjort et eksta hopp, men antall perforeringsnåler er det samme, nemlig 13×15 .

Derimot finner man noen ganske få merker i ekstra liten størrelse, hvor antall nåler er 13×14 .

Gjennomgåelsen av materialet av 77 II har vært meget interessant, og ovenfor er nevnt det jeg mener er det mest betydningsfulle, hvor det har foregått til dels store reparasjoner, oppgraveringer etcetera, men opplaget er så stort at mange ting vil sikkert dukke opp etter hvert.

Samtidig vil jeg benytte anledningen å takke herr Sigurd Torstad for hans velvillige bistand og utlån av hans materiale.

BOKHYLLEN.

Editors of philatelic works are requested kindly to send review copies to the following address:

Die Herren Verleger von philatelistischen Arbeiten werden ersucht, Rezensionsexemplare davon an die untenstehende Adresse gef. zu senden:

Norsk Filatelistisk Tidsskrift,
Redaksjonen,
P. O. Box 49, Minde—Bergen,
(Norway, Norwegen).

Catalogue-France spécialisée 1849—1961 utgitt av Edouard Berck, 6 Place de la Madeleine, Paris. Format 12×15 cm, heftet (ringperm) 230 sider, pris 2 NF.

Årets utgave av denne kjente og populære spesialkatalog over Frankrikes merker foreligger nu. Som sine forgjengere gir den et veld av opplysninger om fargenyanser og varianter på Frankrikes frimerker. De eldste utgaver er også priset etter avstemplingene og for dem som er interessert i førstedagsavstemplinger er det satt priser på disse i et eget avsnitt bak i katalogen. De alminnelige koloni-utgaver som utkom i tiden 1859/65 er tatt med, men de senere kolonimerker er bare nevnt med sine store fellesutgaver. Frimerkene fra FN, alle merker utgitt for Unesco, Menneskerettighetene og Europa-utgavene fra de senere år er tatt med bakerst i katalogen, likeså alle merker utgitt til Flyktningeåret. For dem som samler Frankrikes merker i prøvetrykk (Epreuves de luxe) er der en meget oversiktlig liste over disse med detaljer om opplag og priser.

For øvrig finner man også en mengde opplysninger om de forskjellige lokal-utgaver som ble laget under frigjøringen i 1944 og for samtlige merker som er satt ut av kurs finner man også utgavedato, opplag og siste dato disse var gyldige til postalt bruk. For alle samlere som er interessert i Frankrikes frimerker utover det en kan finne i de store verdens eller Europa-kataloger er Bercks lille lommekatalog et ypperlig hjelpemiddel.

Catalogo Bolaffi dei francobolli Italiani — 1961 utgitt av S.C.O.T., Via M. Vittoria 1, Torino, Italia. Format $16,5 \times 24$ cm, 472 sider, pris (heftet) \$ 3 eller £ 1 portofritt.

1961 utgaven er det 6. opplag av denne ypperlige katalog over merkene fra Italia, italienske kolonier, mandatområder og utenlandske postkontorer, samt Vatikanet og San Marino. Den er blitt ytterligere utvidet med en mengde detaljopplysninger, av særlig interesse for specialsamlere, siden forrige utgave, og er nu på god vei til å bli en håndbok/spesialkatalog over merkene fra det italienske område. Prisene viser en forbausende stor stigning for nær sagt alle utgavers vedkommende. Det bekrefter bare det inntrykk man har hatt lenge fra auksjonskataloger og frimerkepressen ute i den store verden, nemlig at merkene fra de italienske områder kan glede seg ved en stadig stigende popularitet ute i verden. Om den samme øking i interessen kan spores her hjemme, er dette ennå ikke kommet til uttrykk i prisene, og for den som samler merkene fra Italia eller italienske områder er der rik anledning til å gjøre mange gode funn med Bolaffi-katalogen som veileder.

Stanley Gibbons Simplified Stamp Catalogue 1961, utgitt av Stanley Gibbons Ltd, 391 Strand,

London W.C. 2. Innbundet (lerretsbind) format 18,5 × 24 cm, 1064 sider, pris 25 sh portofritt.

Katalogiseringen på 3 spalter pr. side som Gibbons innførte i fjor er bibeholdt i årets utgave som er den 26. i rekken. Katalogen er den eneste av verdenskatalogene som holder seg innen rammene av ett bind, og med sine 102 800 forskjellige frimerker og 16 200 illustrasjoner er dette ikke det minst imponerende ved denne katalog. Som navnet «simplified» indikerer er dette en forenklet katalog i det den ikke tar med noen som helst varianter. De merkebillede som er utgitt på papir med forskjellige vannmerker eller med forskjellige tagginger tar katalogen ikke noe hensyn til. Der er kun tatt med et eksemplar av hver verdi med samme merkebillede. Katalogen er derfor først og fremst av interesse for generalisamleren og gir ham for såvidt muligheten for å begrense seg på en meget lettvinnt måte. For bare å nevne et meget nærliggende eksempel, Norge har i Gibbons Europakatalog i alt 608 katalognummer, tjenestemerker og portomerker inkludert, i Simplified er antallet bare 454 katalognummer. Spania for eksempel har i Europakatalogen 1581 katalognummer, i Simplified bare 1208 o.s.v. Katalogen kom i handelen den 4. november, og vi vil anbefale alle som er interessert i den å skaffe seg katalogen snarest, idet det erfaringsmessig har vist seg at katalogen er utsolgt på meget kort tid uansett at opplagene økes for hvert år. Et meget godt bevis for den popularitet katalogen har overalt i verden.

Byposten i Aust-Agder, av C. Huldt-Ugland. Utgitt av Aust-Agder-Museet og Arkivet, Arendal. Særtrykk av Aust-Agder-Arv 1959. Format 15 × 21 cm, 15 sider, heftet. Pris kr. 5,— pluss porto.

Et lite hefte som med historikk og katalogisering forteller både morsomt og interessant om bypostmerkene fra Arendal og Grimstad. For øvrig er det et veld av kildehenvisninger til litteratur med artikler o.l. om byposten i Norge. Heftet er sikkert av meget stor interesse for alle som samler Norsk Bypost.

Frimærkskavalkad av Sigurd Tullberg. Utgitt av Tiden Förlag, Stockholm. Format 14,5 × 21,5 cm, 320 sider, pris innbundet (lerretsbind) Sv kr. 17,50.

Sigurd Tullberg er vel kjent av alle som leser Nordisk Filateli, her har hans artikler om de store hendinger i frimerkeverdenen vært noe av det som de fleste har kastet seg over med en gang bladet er kommet i hus. Disse artikler er nu samlet i bokform, og hans Frimærkskavalkad har derfor som undertittel «Axplock ur frimærksamlarnas värld 1900—1925». Boken er meget vel-skrevet og trykk og papir er førsteklasses. Vi skal ikke her røpe noe av innholdet, men — skulle Deres kone eller barn være i vanskeligheter med å finne en passende gave til Dem til jul bør De henlede deres oppmerksomhet på Tullbergs bok. Den vil De ha meget stor glede av å lese, og hva bedre er, den vil også Deres kone og barn ha både glede og nytte av å lese, og kanskje få øynene opp for alt det interessante og morsomme de finner i Deres frimerker og tidsskriftene De holder.

Stamp Collecting av Stanley Phillips. Utgitt av Stanley Gibbons Ltd, 391 Strand, London W. C. 2.

Innbundet (papir), format 14,5 × 22,5 cm, 212 sider med 48 helsides illustrasjoner, pris 22 sh. portofritt.

Stanley Phillips var i mange år direktør for firmaet Stanley Gibbons og det han ikke viste om frimerker er sikkert ikke stort verd å vite. Han var i mange år også redaktør av Gibbons Stamp Monthly og av Gibbons kataloger. Han har også skrevet en del lærebøker om frimerkesamling, men nærværende bok er hans beste. Den har vært utgitt i mange opplag før, men denne utgaven som er den 7. er den første etter hans død. Selvom boken er delvis omarbeidet og bragt à jour er den i de store trekk fremdeles hans verk. Kanskje beskrives boken best ved den undertittel som finnes på varebindet «The finest Guide to the World's finest Hobby». Den beste lærebok i verdens fineste hobby. Det siste er der neppe mange av oss som ikke vil underskrive, og den som har lest boken vil finne det like lett å be-krefte det første! Selv den gamle erfarne samler vil ha utbytte av å lese denne boken, også han vil kunne finne ting der som han muligens ikke tidligere har vært oppmerksom på. Beskrivelsen av de forskjellige typer trykk er klar og enkel. De fleste samlere som ikke er særlig stiv i engelsken vil stadig vekk i de engelske kataloger og håndbøker støte på uttrykk og betegnelser som de ikke kjenner, men som De har bruk for å kjenne for å få det fulle utbytte av sine hjelpe-midler. Forklaring på disse ting vil de kunne i denne boken, dels ved utmerkede beskrivelser av uttrykkene med tillegg av tilsvarende uttrykk på tysk og fransk, men også ved at de forskjellige ting som taggingstyper, papirtyper o.l. også er illustrert. For alle som vil vite mere om verdens fineste hobby kan vi kun anbefale å kjøpe verdens fineste lærebok!

Netto no. 7, Finland (NETTOKATALOGEN) utgitt av Finlands Frimærkshandlare Förbund, Lud-vigsgatan 5, Helsingfors. Heftet, format 12,5 × 18 cm 109 sider, pris 250 f. mk.

Den nye utgaven av den finske Nettokatalogen er nettopp utkommet. Den er som en ser av over-skriften en salgskatalog, men den er meget mere enn en prisliste. Den er en ypperlig håndbok over Finnlands frimerker, og den har den store for-delen fremfor andre finske oppslagsverk at den er tospråkig — altså både finsk og svensk. Hvis en sammenligner Netto med de kataloger som vanligvis brukes av norske samlere vil en fort legge merke til at finsk filateli er så uendelig meget mer enn en trodde.

Her er tatt med alle taggingsvariantene, mange og godt angitte fargenyanser, vannmerkestillinger og en del platefeil. Det er selvsagt den klassiske delen som er av størst interesse, og her er det mye godt stoff for alle Finlandssamlere.

Boken har et hendig format, trykket er godt og oppsettingen grei og oversiktlig. Dessuten har den den store fordel at den har nummerhen-visning til en annen katalog nemlig Zumstein.

Hva prisansettelsen angår så er den i stiveste laget etter norske forhold, og en må regne med en vesentlig reduksjon her i landet. Men katalo-gen er prima og bør eies av enhver videre-kommen Finlandssamler.

Flyktningemerkene.

Fra FN's Europakontor har redaksjonen fått et langt og hyggelig brev med spørsmål om vi vil hjelpe med salget av de førstedagsbrev som de forskjellige lands postverk har gitt til FN for å hjelpe flyktningesaken. Liste på disse brev er også sendt til alle frimerkehandlere — men FN har bestemt seg for at også den enkelte samler skal få adgang til å kjøpe disse brev til de samme priser og på de samme betingelser som handlere. Vi er overbevist om at mange av våre lesere vil glede seg ved denne melding, og redaksjonen har påtatt seg det arbeide som dette vil medføre uten noen avgift for hverken kjøper eller selger. Den eneste betingelse vi har satt er at brev til oss i denne sak skal frankeres med Flyktningemerker!

Førstedagsbrevene er delt i tre grupper, disse kan bestilles hver for seg eller samlet — alt etter den enkeltes ønske.

Europa-gruppen koster kr. 75.— og består av FDC fra følgende land: Østerrike, Belgia, Danmark, Finland, Frankrike, Vest-Tyskland, Grekenland, Island, Italia, Liechtenstein, Luxemburg, Monaco, Norge, Nederland, Portugal, Sverige, Sveits, Sveits-Europakontoret for FN, Tyrkia, England (bare spesialstempel) og Vatikanet (2 brev) i alt 23 FDC.

Afrika/Asia-gruppen koster kr. 38.— og består av FDC fra Ceylon, Etiopia, Iran, Jordan, Lebanon, Libya, Marocco, Pakistan, Sudan, Tunis, Forenede Arabiske Reublikk — Egypten, F.A.R. Syria, og Yemen i alt 13 FDC.

Pan-Amerikanske-gruppen koster kr. 17.— og består av FDC fra Brasil, Chile, Colombia, Costa Rica, Paraguay (bare 12,45 g verdien) og De Forente Stater, i alt 6 FDC.

Bestilling på et eller flere sett fra de nevnte tre grupper sendes til NFT's redaksjon, Postboks 49, Minde med sjekk eller postanvisning til dekning av bestillingen. (Frimerker mottas ikke som betaling). Bestillingen skrives som nedenfor, og må sendes i to eksemplar. Ved utgangen av hver måned sender vi — ifølge instruks fra FN's Europakontor — et eksemplar av bestillingen til FN og overfører samtidig remissene til FN's konto for Flyktningearbeidet. Bestillingene vil bli ekspedert omgående direkte fra FN til vedkommende bestiller, men skulle der være noen som helst feil eller at forsendelsen ikke kommer frem innen rimelig tidsfrist ber vi bestillerne kontakte redaksjonen av NFT som vil ta saken opp med FN direkte.

Vi håper mange vil støtte Flyktningearbeidet på denne måte, de priser som FN forlanger er

meget rimelige når man sammenlikner med de priser som forlanges for disse FDC fra handlere verden over — hjelp til Flyktningene på denne måte er derfor samtidig selvhjelp! La bestillingene strømme inn, men husk å frankere med Flyktningemerkene!

Bestilling av Flyktningemerker på Førstedagsbrev.

World Refugee Year — First Day Covers.

To: Norsk Filatelistisk Tidsskrift, Postboks 49, Minde.

From:

Address:

I herewith order the following sets of First Day Covers bearing the World Refugee Year stamps.

I enclose cheque No.

for in payment.

Description	Unit Price	Quantity	Value of order
1. European set (21 countries) Europa-gruppen)	75 N.kr.		
2. Afro-Asian set (13 countries) (Afrika/Asia-gruppen)	38 N.kr.		
3. Pan-American set (6 countries)	17 N.kr.		

Total paid:

Signature:

Date:

Ny idé til førstedagskonvoluttene.

I det vi går i trykken kom et førstedagsbrev fra Haiti med de nye merker som er omtalt i dette nummer. Dette er kanskje ikke noen melding å komme med vil vel de fleste av våre lesere si — men det som gjør dette førstedagsbrev så bemerkelsesverdig er at motivet eller dekorasjonen på konvolutten (altså ikke frimerkene) ikke var trykket som vanlig, men var en nydelig liten håndmalet akvarell av en haitianer ridende på et vellastet esel. Farger og tegning gjorde seg meget godt selv om det kunstnerisk kanskje ikke kan konkurrere med historiens store navn. Ifølge opplysning fra vår kilde er dette en idé som Haitis postverk har innført for å støtte de lokale kunstnere. Med de priser som man betaler for de påtrykte førstedagskonvolutter kan det vel nærsagt snart svare seg å få hver enkelt konvolutt håndmalet. I alle fall gjorde den nevnte dekorasjon seg meget godt.

MOTIVSAMLERE!

Slutt Dem til den norske motivsamlerseksjon. Spesialtidsskrift 4 g. årlig. m. v. Kontingent kr. 7.

Henv. **ODD GRAHM** Boks 106, Jar.

NORGES BYPOSTER

og annen norsk lokalpost.

Av ing. Carl A. Pihl.

Forord.

Opprinnelig befattet ikke Postverket seg med lokal postbefordring. Brev utenfra måtte folk selv forhøre seg etter på sine stedlige postkontor, og innenbys var det lenge overlatt til den enkelte å hjelpe seg på beste vis når det gjaldt distribuering av pakker og brev.

Etter hvert som byene vokste ble disse tilstander lite holdbare, og ved kgl. resolusjon av 29. desember 1848 ble bestemt «at de ved Posterne i Christiania og Bergen ankommende private Breve . . uopholdeligen skulde ombæres til Adressaterne» mot oppkreving av 1 sk. pr. brev («Brevpenge») hos mottaker i tillegg til den ordinære porto. Ved en nye resolusjon av 29. sept. 1858 ble generalpostmesteren bemyndiget til å utvide ordningen til andre byer. Innenbys ble i samsvar med et departementalt forslag fra 18. oktober 1856 en offentlig Christiania Bypost åpnet 3. februar 1857. Den opererte som en helt selvstendig institusjon inntil 1. januar 1866 da den ble underlagt Christiania postkontor og etter hvert smeltet sammen med dette. De neste offentlige byposter ble opprettet 1. sept. 1878 i Bergen og Porsgrunn, i 1883 i Fredrikstad, og i løpet av 90-årene hadde Staten overtatt lokalposten i alle landets byer.

Det drøydte følgelig en årrekke innen utviklingen nådde så vidt. Lenge hadde Postverket ingen interesse for lokal posttjeneste i byer hvor det ikke fantes påkrevet eller regningssvarende. Og her er årsaken til de forskjellige private byposter som etterhvert så dagens lys. De fylte et lokalt behov, delvis i intimt samarbeid med Statens post, og noe direkte konkurranseforhold var det i regelen ikke i de årene de private byposter virkelig ble drevet.

Den første private bypost var etablert i Christiania en gang i 50-årene. Såvidt vites utga den ingen frimerker, heller ikke er funnet brevstempler som kan henføres til samme. Men i forannevnte departementforslag fra 1856 om opprettelse av offentlig bypost i Christiania, (Dept. Tidende 1856, s. 730), står blant annet: «At en saadan Distriktpost i Christiania tiltrænges, an-

tager Departementet at kunde slutte blandt Andet deraf, at Ombringelse af Breve fra og til Personer i Byen for nogen Tid tilbage blev besørget ved privat Foranstaltning, men denne Brevbefordring er ophørt, da den ikke svarede Regning.» Og videre: «I denne Forbindelse tror man ogsaa at burde bemærke at de af Christiania Postkontor antagne Brevbærere have ombragt indenbys Breve som ere blevne fundne i de i Byen anbragte Brevkasser, og derfor oppebaaret 1 Skilling i Brevpenge for hvert Brev. Da denne Brevbefordring imidlertid ikke er foregaat under offentlig Sikkerhed, og har ledet til forskjellige Misligheder, har Departementet fundet at maate forbyde den».

De neste private byposter, de første som utga egne frimerker, ble opprettet i Bergen og Trondheim i 1865, i Drammen i 1867. Den siste reelle var Arendals Bypost som åpnet i 1885, mens de senere hovedsakelig var basert på merkesalg til samlere og andre. Første Postloven av 3. mai 1871 inneholder nærmere regulativer for de private byposter. Det heter her blant annet: «b) Lokalbrev, forsaavidt Lokalposter ere eller bliver oprettede:

Indtil en Vægt af 100 Grammer forudbetalt 2 Skill., ubetalt 4 Skill.

For Vægt af 100 indtil 500 Grammer forudbetalt 4 Skill., ubetalt 6 Skill.»

I samme lovs § 46: «Under samme Straf skal det være forbudt at underholde nogen Indretning til regelmæssig Befordring af Lokalbrev paa Steder, hvor Lokalpost for Postvæsenets Regning ere oprettet, eller ved saadan Indretning at forsende Breve».

12. mai 1888 kom en ny postlov som utvidet Statens monopol til å omfatte all postbefordring, altså også de private byposters tidligere virkefelt. Generelt ble satt en avviklingsfrist til 1. juli 1888, senere utsatt til 31. desember samme år.

13. juni 1888 sendte Poststyret et rundskriv til postmestere og postekspedisjoner hvorav siteres:

«II. Efter den nye Postlovs § 51 kan private Byposter ikke efter 1. Juli d. Aa. underholdes uden med Samtykke fra Poststyrelsen. Foranlediget ved denne Bestem-

melse vilde D'Hrr. Postmestere og Postekspeditører paa de Steder, hvor private Byposter for Tiden underholdes, indhente og indsende til Poststyrelsen en Erklæring fra vedk. private Entreprenører, indeholdende Oplysninger om:

- 1) Naar Byposten blev oprettet;
- 2) Hvorledes Befordringen er ordnet, specielt Opgaver over Antallet af Brevkasser, Ombæringstider, Portosatser, omtrentlige Antal af befordrede For-sendelser;
- 3) Hvor mange Serier af Frimærker der i Tilfælde maatte være udstædte, tilligemed Oplysning om Aarstallet for Udstædelsen og Frimærkenes Værdier.

Vedkommende Erklæring blive ved Indsendelsen til Poststyrelsen at ledsage af paagjældende Postmesters eller Postekspeditørs Udtalelse om Bypostens Berettigelse samt om de af Entreprenørerne afgivne Oplysninger.»

Poststyret henvendte seg også til amtmennene med anmodning om uttalelser, eventuelt for å få innhentet erklæringer fra magistrat og formannsskap i vedkommende byer. I rundskrivet til amtmennene heter det: «... Bestemmelsen i Postlovens § 51 er motiveret ved Hensynet til det Offentlige i at kunde hindre Oprettelse av private Byposter, der ikke paakræves af Forholdene, men hvor Indehaverens Hensigt nærmest er at aabne sig Adgang til at trykke Bypostmærker og at drive Handel med dem.»

På grunnlag av de innkomne erklæringer traff så Poststyret i hvert enkelt tilfelle bestemmelse om vedkommende private bypost skulle få fortsette eller ikke. De fleste ble pålagt å slutte ved nyttår 1888, noen få fikk dispensasjon til å fortsette ennå en tid. Trondhjems Bypost stengte først 1. juli 1913 etter innehaverens død, Tromsø Bypost ble glemt og er offisielt aldri lukket.

Tidlig begynte samlere å skjelne mellom offisielle og mer eller mindre private frimærker. Snart ble rubrikker for lokalmerker fjernet fra de gamle fortrykksalbum, og da flommen av de mere spekulasjonsbetonte bypostmerker etterhvert tok overhånd kom alle privatmerker i almen miskreditt. Meget materiale er derfor i årenes løp forsvunnet, og da mange merker ble trykt i svært beskjedne opplag er det i dag sørgelig lite tilbake.

Den etterfølgende systematiske katalogisering omfatter det som er kjent av de posthistorisk og ofte i filatelistisk henseende

meget interessante norske bypostfrimærker, byhelpost og enkelte andre lokalmerker. Utvilsomt har eksistert et og annet merke, provisorium, prøvetrykk eller variant som nå er glemt. Muligheten er alltid til stede for funn i slik retning, kanskje særlig blant Hagens tidligste håndstemplede emisjoner fra Drammen, og NFT eller undertegnede er takknemlig for meddelelse om eventuelle tilføyelser og/eller rettelser til katalogen.

Forfatteren retter en hjertelig takk til alle som har vært behjelpelig med arbeidet. I første rekke til Stian Sanness som elskverdig har tillatt plagiat av sin katalog fra 1941, og Mr. R. King-Farlow, London, som beredvillig har stilt sine gjennom mange år utarbeidede supplerende iakttagelser og notater til disposisjon. Desuten til herrene A. Bye, Skoppum, Edw. C. Hannevig, Borre, ark. Einar Osc. Schou, Bergen, stabslæge M. Brun-Pedersen og overlæge Torben Geill, København, øversteløitnant Jarl Pettersson, Helsingfors, R. E. Bles, Rotterdam, Fred. A. Brofos, New York, m. fl.

Innledning.

Arkstørrelse. — Angitt hvor kjent. Tal-lene i parentes betegner antall merker henholdsvis i bredde- og høyderetning.

Merketyper. — Nevnt i den utstrekning antall er fastslått ved andres eller egne undersøkelser, delvis under samtidig henvisning til spesiallitteratur.

Papir og gummiering. Alltid uten vannmerke og med fargeløs gummi hvor ikke annet er anført.

Priser. Venstre kolonne for ubrukte og høyre for brukte merker, i prima kondisjon, er satt etter beste skjønn og bør bare betraktes som «veiledende». Noteringer fra kr. 100 for objekter som allerede i gammel tid var ansett som rariteter, med en sannsynlig forekomst i dag på fra et snes eller så, nedover til kanskje bare 3—4 eksemplarer. Hvor liten eller ingen omsetning kjennes er pris utelatt. For «masseware», også hele ark av de fleste billigste merker, bør ytes betraktelig rabatt. På den annen side er andre relativt billige merker til dels sjeldne i blokker/ark, eksempelvis Hagens håndstemplede Drammen, Horten, siste talltypeutgave fra Trondheim o. a. Merker på avklipp eller hele brev er selvsagt gjensstand for rene liebhaverpriser.

Oslo, oktober 1960.

Carl A. Pihl.

ARENDAL:

Arendals Bypost.

ble åpnet 9. november 1885 av G. O. Ulleberg, som en kort tid i 1869 også hadde drevet en bypost i Drammen. Foretagendet annonsertes i «Agderposten»:

«Privat oprettet Bypost for Arendal og Omegn ombringer Breve — Banko- og Værdibreve undtagne — bestemte til Adressater inden Arendals By, Barbo Strandsted, Havstad, Songekilen, Langsvæ, Strømsbo, Gaarddalen, Strømmen og Kolbjørnsvig efter nedenstående Takster. Værdibreve og ufrankerede Breve udbringes ikke. For Breve med utilstrækkelig eller ukjent Adresse, eller hvis Adressats Bopæl er udenfor ovennævnte Grændser, overtager Byposten intet Ansvar.

Bypostkasserne tømmes om Hverdagene Fm. og Em., paa Søn- og Helligdage Fm. til de Tider, som findes anført paa Kasserne. Udlevering af Brevene foregaar straks efter tilendebragt Tømmning af Kasserne; for Songekilen, Havstad, Gaarddalen og Strømmens vedkommende om Hverdagene kun Em. fra 2—3½ og Kolbjørnsvig under ugunstige Veirforhold kun Fm.

Takster: I lukket Brev af indtil 50 Gr. 5 Øre, indtil 100 Gr. 7 Øre og indtil 250 Gr. 10 Øre, I Cirkulære (aabent Brev) eller Aviser indtil 50 Gr. 2 Øre, indtil 100 Gr. 5 Øre og indtil 250 Gr. 7 Øre. Almindelige Breve til Viderebefordring med den offentlige Post, som forud ere frankerede med officielt Porto, 2 Øre.

Frimærker til Frankering er foreløbig tilkøbs, foruden paa Bypostkontoret hos Barber Julius Thorsen, paa efternævnte Steder»

Som svar på Poststyrets rundskriv av 13. juni 1888 opplyste Ulleberg blant annet: «Ombæring og Tømmning af Postkasserne, hvoraf der forefindes 7 i selve Byen, 9 i den nærmeste Omegn, bliver udført ved 2 Bud og de aarlige Postforsendelsers Antal beløber sig til ca. 14.000 Breve og ca. 10.000 Aviser.»

Byposten var således reell nok, og med ekspedisjon av 25. oktober samme år fra Poststyret fikk Ulleberg tillatelse til å fortsette på de sedvanlige vilkår (ingen nye frimerkeutgaver uten Poststyrets samtykke o. s. v.). Men allerede 2 dager senere, 27. oktober, mottok Arendals postmester fra Poststyret er brev hvorav siteres: «.. at der i Tilfælde bør medtages Postsager saavel til indenfor Arendals Brevombæringskreds som indenfor Afhentningsstedet Bøende, altsaa til Udlevering, saavel sammen med den almindelige Ombæring af Postsager maa beregnes den almindelige, for Lokalforsendelser ved de Postanstalter hvor Ombæring finder Sted, bestemte Porto».

Det ble med andre ord innført en delvis

offentlig bypost, en konkurranse som etter hvert førte til at den privat stagnerte.

I 1889 flyttet Ulleberg fra Arendal og overdro Byposten til Nicolay Herlofson, som i 1886—88 hadde drevet byposter i Grimstad og Mandal. Men Herlofson later ikke til å ha skjøttet Byposten særlig bra, for i mai 1893 sendte Arendals Handelskammer en henstilling til Poststyret om å overta all innenbys postbefordring. I et følgeskriv 6. mai fremholdt byens postmester at Byposten etter Ullebergs avreise var blitt mindre godt betjent, og at «den i disse Dage har ophørt med sin Virksomhed».

Frimærker.

9. november 1885. Tofarget steintrykk fra Christiania Lith. Officin i ark à 64 (8 × 8). 4 typer arrangert i 4-blokker. Papir hvitt. Tagget 11½.

1. 2 øre, blå, midten rødbrun.	10.—	10.—
2. 5 øre, brun, midten blå.	12.50	15.—
3. 7 øre, rosa, midten grønn.	15.—	20.—
4. 10 øre, grønn, midten rosa.	17.50	20.—

Alle verdier forekommer dobbelttagget, 7 øre diamanttagget.

I sin rapport til poststyret i 1888 nevner Ulleberg at den første frimerkeleveransen som ble satt i sirkulasjon omfattet 14.000 merker av alle verdier. Trolig har Ulleberg her regnet med den senere emisjon fra 19. november, for andre uttalelser fra Ulleberg tyder på at opplaget bare var 20 ark av hver verdi. Allerede i kurseringstiden ble merkene vurdert som relativt sjeldne. I første nummer av «Nordisk Frimærkeblad» for 31. august 1886 averterte således Chr. Solberg i Arendal, den senere eier av Kragerø Bypost, nr. 1 og 2 til salgs for kr. 1,— pr. stk., nr. 3 og nr. 4 for kr. 1,50 pr. stk. Ulleberg døde i 1915, og blant hans etterlatte papirer var ca. 100 2 øres, ca. 50 5 øres og noen få 7 og 10 øres merker. Prøvetrykk (essays) med liknende motiv, men i avvikende tegning. Utagget.

Fortsettes.

Med hilsen frå Finnland.

I och med höstens och de längre och mörkare kvällarna har många samlare igen plockat fram sina frimärken och det har blivit fart igen i klubblivet. Det är många problem som givit anledning till diskussion i klubbarna runt om i Finland.

Att filatelin här och även annorstädes i världen genomlever en kris är uppenbart. Den i accelererad tempo bedrivna frimärks-emitteringen av nya granna bildmärken, som i många land praktiseras, ofta med det enda och uppenbara syftet att plocka penningar av filatelisterna, å ena sidan, samt de numera gällande riktlinjerna för tävlingsreglerna på utställningarna å den andra sidan, kommer inom en nära framtid, genom den järnhårda konkurensen om rariteterna, att föra tävlingsfilatelin till en död punkt, varifrån det kommer att vara mycket svårt att komma ut igen. Poststyrelserna i många av de frimärksfabricerande länderna hava fått stor hjälp av motivsamlarna, som med begärlighet satsa sine penningar på dessa uppkonstruerade serier av granna bildmärken. Vad säges t. ex. om dessa nya neger-republiker, Ghana m. fl., som trycka sina märken utomlands och sälja dem genom sina agenter, utan att märkena ens en enda gång varit inom det lands gränser, vilket namn de bära. Köp alltså inte Ghana till överpris, det blir knappast någon medalj för den samlingen! Sådana kan tävlingsreglerna knappast någonsin bli. Men även en del europeiska land tyckas vilja göra affärer i liknande stil. Det är väl ingen idé att filatelisterna hjälper till att finansiera sådana land? Och huru går det med katalogerna. Redan en Europa-katalog, som vår AFA, kommer ju att svälla ut i det oändliga. I 1960-års katalog var ökningen av sid-antalt 48, i 1961-års katalog är siffran 64. Huru ser katalogen ut efter låt oss säga 30—40 år? Då måste vi nog hava lastbil till att forsla denna «handbok». Något måste alltså göras för att stoppa upp denna filatelins inflation.

Man har framfört många synspunkt på huru detta kunde göras. Ett sätt vore förstås att samlarna endast skulle koncentrera sig på sådana land, vilka hava en måttlig utgivning av frimärken. Detta skulle dock leda till en begränsning av samlarområdena. Ett annat sätt vore att filatelisterna skulle koncentrera sig på endast bruks-serierna. Det är ju sist och slutligen dessa, som genom sine stora upplagor och många tryckningar i olika färger och nyanser, med plåtfel och retucher klichébyten m. m., kunna giva något för filatelisten intressant och värt att studera.

Motivsamlarna kunde ju befatta sig med dessa granna bildmärken och vardera riktningen hade sitt eget material. Katalogerna kunde följa samma uppdelning. En Europa-katalog skulle alltså innehålla endast bruks-seriernas märken i respektive land. Bildmärkena kunde då behandlas i särskilda kataloger, en för varje motiv, med bilder och beskrivningar av dessa märken. Detta skulle även i hög grad underlätta motivsamlarens arbete, då han där genast skulle få en översikt av vad motivet kan bjuda i märkesmängd och få färdiga texter till sina albumsblad.

Att nationella frimärksutställningar har en utormordentligt stimulerande inverkan på att effektivisera samlandet och skapandet av goda samlingar har vi här fått erfara. Vi hade «Tampex 1959» och «Helsinki 1960» och att samlarna fått goda erfarenheter och impulser av dessa kan man lätt konstatera. Det är bara det att en utställning, varje år kanske är litet för mycket av det goda, men en utställning, låt oss säga vart annat eller tredje år vore säkert egnat att gagna samlandet och möjliggöra många fler finska samlares deltagande i internationella tävlingar med goda samlingar. Vad vi framför allt behöver är nya samlare till utställningarna; det är missvisande för den finska filatelin, att alltid se samma namn på katalogsidorna i utställningskatalogerna. Det ger lätt intryck av att samlandet endast skulle bygga på några få personer och att filatelin i Finland inte skulle hava något djup. Det finska inslaget på årets London-utställning och i Varschau var dock glädjande både kvalitativt och kantitativt på något undantag när.

Motivsamlandet i Finland börjar snart taga form. Motivsamlarna här har sedan år 1954 sin egen klubb i Helsingfors med medlemmar från olika delar av landet. I Philatelia Fennica, det finska förbundets tidskrift, hade motivsamlarnas i Finland teoretiker herr A. Suvantola en längre artikel där han drar upp riktningarna för motivsamlandet här. Man gilla inte mera benämningen

tema-samling utan alla samlingar är motivsamlingar. Beträffande motivsamlingar, som äro avsedda att utställas, gälla vissa bestämmelser. Samlingar som inte är uppställda enligt ett sådant system, som motivet förutsätter, ävensom samlingar vilka inte beledsagas av skriftliga förklaringar och förtydliganden betraktas som grundsamlingar och kunna inte utställas. Den finska internationella jury-mannen B. Zimmermann behandlar även i en artikel bl. a. motivsamlingar. Jag tager mig friheten att citera några punkter från denna: «Nu när motivsamlarna småningom kommit ifrån onödiga ritningar och bilder i sina samlingar skulle jag vilja ställa följande frågor: Kunde inte stämplade märken vara bättre än ostämplade? Varför kunde inte hela serier med samma motiv tages med i samlingen? Dessa och många andra frågor behandlades på CIF-60 i Barcelona. Detta skulle närma filatelin och motivsamlandet till varandra. Jag kan inte förstå varför samling som uppställts efter motivet inte kunde innehålla t. ex. olika tandningar m.m. Inte ens motivsamlandet ger numera så lätt medaljer tidigare. Sålunda fick endast en samling där guldmedalj. Den fyllde 100 ramer och var inte hemma i Spanien. Och dock är motivsamlandet mycket populärt i Spanien. Det är inte lätt att få de högsta medaljerna på något område, men det hör ju till saken, annars vore det inflation bland dem. —».

Finland-samlingarna har fått en ny variant. 1881—88 års 2 pen. grå har även nu fått sin «echte Farbe» i likhet med de andre valörerna. Den finska filatelisten J. Kemppainen offentliggör i SF:s klubborgan upptäckten av denna variant. Han berättar att han redan för årtionden sedan hittat ett antal 2 pen:s märken, som inte var pärlgråa, utan rent grå. De voro alla stämplade Padasjoki 1883 eller 1884. Han antog då att de var från en tidig okänd tryckning av detta märke. Nu har han dock funnit ett antal exakt likadana märken, men tandade 11. Trycket och klicheerna voro exakt de samma som på dessa tidigare nämnda 2 pen. 1881—88. Det rör sig alltså om samma tryckning, ultimo 1881, men man har använt sig av två perforeringsmaskiner och sålunda har tandningarna 11 och 12½ av samma märke uppkommit. Då denna 2 pen. tandn. 12½, «echte Farbe» av allt att döma är den sällsyntaste är det skäl för alla Finland-samlare att undersöka sine exemplar av 2 pen. 1881—88, vilka är stämplade 1882—85. Som kännetecken kan ytterligare nämnas att pappret på baksidan av dessa märken är slätt, dessutom är trycket mycket tydligt, ramlinjerna mycket tunna eller helt försvunna. Vapnet i mitten av märket framträder klart från bottenrycket, tandningen 12½ och färgen inte pärlgrå, utan rent grå.

Till slut vill jag sända alla norska samlare mina bästa hälsningar och önska en god och givande frimärks-höst.

Torsten Ahlström.

Åbo.

Over alle grenser.

Redaksjonen mottar fra tid til annen brev fra utenlandske samlere som ønsker å komme i kontakt med samlere i Norge. Formålet med forespørslene kan være forskjellige, noen ønsker å bytte, andre vil lære om norsk typing o.l. Vi vil i denne spalten gi opplysninger om de forespørslene som vi har fått og samlere som har interesse av å kontakte noen av disse utlendinger kan skrive til redaksjonen (**frankert og adressert konvolutt må vedlegges**) og få tilsendt vedkommende utenlandske samlers adresse.

Ungarn. Dr. Julius Hörcher, skriver og leser tysk, er interessert i ubrukte merker fra Norge, spesielt nyheter, og tilbyr merker fra Ungarn.

Mannen bak frimerkene.

Fortsatt fra side 145.

— Fra første september, ja, i henhold til ønske fra komiteen for Verdens Flyktningear. Merkene er ikke til salgs i Samleruka men de er tatt med blant stjernemerkenes, så der kan De få dem hvis De har forsømt Dem. Returen fra landets postkontorer er sendt Frimerketellingskommisjonen som etter kontrollen har brent restopplaget. — Tallene ble 452 600 for 45 + 25 øre og 290 200 for 90 + 25 øre.

— Og opplaget på skipsmerkene?

— Det er foreløpig ikke tatt noen avgjørelse om hvor stort det skal være for de enkelte verdier. Vi vil først se hvordan de går.

— Har De planer om overtryksmerker?

— Det er nok fristende å gå i gang med overtrykk. Vi har liggende store opplag av utrangerte merker på grunn av alle portoforandringene, men vi kvir oss. Dessuten har jo filatelistene bedt om å slippe. Det er nemlig nesten umulig å unngå feiltrykk. Omtrent samtlige ark med feiltrykk som er sluppet gjennom kontrollen gjelder overtrykk. Vi er så samvittighetsfulle som mulig med kontrollen, først på trykkeriet og senere ved utsendelsen. Dessuten skal lukepersonalet legge til side alle ark med trykkfeil. Det forhindrer imidlertid ikke at vi en gang imellom er uheldige, og da som regel med overtryksmerkene.

Stort utvalg Norge, Norden, Europa m.m. Også varianter, stempler, prefil. Bytte mot mankoliste ell. utvalg.

S. Løkkeberg, Tønsberg Blad.

Tubfrim.

Fra tid til annen sender min klubbs bytteleder meg utvalgshafter fra TUBFRIM. Disse hefter, og den måte merkene er satt opp og priset har lenge irritert meg, men jeg har i det lengste holdt min irritasjon for meg selv, idet jeg nødig vil ødelegge det gode arbeidet Tubfrim på Nesbyen gjør for tuberkulosearbeidet.

Min irritasjon er nu nådd så langt at jeg må synge ut. For det første driver Tubfrim på med å sette merkene opp i serier, det fikk nu være så sin sak om de ikke lot serien begynne i det ene heftet og slutte i det neste. Min klubbs bytteleder sender meg ikke alltid hele serien hefter, det har jeg selv bedt om å få slippe da det blir for mye å se på i den korte tidsfristen, og mere enn en gang har jeg derfor latt være å kjøpe en serie som jeg kunne hatt interesse av. Nu vil sikkert en del snu rundt og si at dette er byttelederens feil, men man kan da ikke forlange at bytteleder skal studere hvert enkelt hefte før utsendelse til interesserte? For en tid siden hadde Tubfrim i sine hefter serier fra Republik Maluku Selatan. Takket være det faktum at jeg holder et par engelske tidsskrift visste jeg at disse merker var rene svindelutgaver — men hvor mange samlere viste det? Samme gjaldt også noen serier fra det såkalte frie Kroatia — det var også svindelutgaver. Nu om dagene er Tubfrim-heftene fulle av frimerker fra de øst-europeiske land, de aller fleste med full lim- men stemplet. Ofte er stempelingen foretatt med trykkpressen i hele ark — såsom stemplet Bucuresti 1959 Philatelie på en del av de «brukte» utgaver fra Romania av nyere dato. Bortsett fra noen få hefter med merker fra de nordiske land i en serie finner man sjelden eller aldri et merke fra de vest-europeiske land, koloniområdene e.l. Er ikke Tubfrim istand til å skaffe seg merker fra annet enn Øst-Europa eller er det gått politikk i saken? Dersom det er manglende evne til å få byttet vekk den norske masseware til de vestlige land, vil jeg anbefale Tubfrim å skaffe seg f. eks. Philatelic Trader (engelsk) hvor de vil finne mengder av byttetilbud på masseware fra vestlige land. Hva skjer med alle de frimerker Tubfrim får fra bedrifter og private i dette land — det kan ikke alt bare være 45 øre Olav o.l. — Faktum er at jeg kjenner til flere firma med stor post fra utlandet (vest) som sender alle frimerkene fra sin daglige post til Tubfrim. Men jeg har ennu til gode å se noen av disse merker i Tubfrim-heftene. Jeg har forgjeves forsøkt å få plukke vedkommende firmas post før det sendes til Tubfrim, og tilbudt meg å betale til Tubfrim for dette men uten hell. Det skulle være meget interessant å se en utredning fra Tubfrim om disse forhold i NFT's spalter — jeg er sikker på at våre redaktører med glede tar dette inn. Det synes meg at den nuværende ledelse av Tubfrim ikke er særlig vel bevandret med filatelistisk viden — og så gjerne jeg støtter Tubfrims arbeide har jeg nu gitt byttelederen i min klubb beskjed om at jeg ikke vil se Tubfrim-hefter før disse inneholder frimerker og ikke glansbilleder med både stempel og lim som nu — og jeg vil gå så langt som å rette en sterk oppfordring til bladets øvrige lesere om å følge mitt eksempel.

Kanskje vil Tubfrim da oppdage at de er inne på et helt galt spor, og legge kursen om før dette er forsent — til stor skade for den gode sak de arbeider for. At Tubfrim priser til full katalog hvor de aller fleste samlere gir fra 20—40 pst. rabatt på katalogprisen er en helt annen sak, den merprisen betaler jeg gjerne til den gode sak — dersom Tubfrim vil sørge for at der i deres hefter finnes litt mere variasjon og litt mindre politiske propaganda-etiketter med stempel og lim — den slags kan vel knapt kalles frimerker!

Med hilsen

Forarget generalsamler.

En feilstempling - og en „oppfordring“.

Sist i mars d. å. svarte jeg på en bytte-annonse fra Østerrike (NFT nr. 2, 1960). Svarbrevet var frankert med et erindringsmerke (President dr. Schärf) og stemplet *Schärding 2, 19, III, 60*. Jeg ble noe forbauset over dette da denne datoen var 5—6 dager før jeg selv hadde skrevet til Østerrike. Noen dager etterpå mottok jeg fra en bytteforbindelse i Wien et førstedagsbrev med samme frimerke stemplet med spesielt førstedagsstempel 20, 4, 60 (Presiden dr. Schärf's 70-årsdag). Det første av disse brevene var altså datostemplet en måned før utgivelsen av frimerket.

Jeg antok at datoen 19, III, 60 skyltes en feil ved stemplet, og jeg skrev derfor til postkontoret i Schärding 2 for å få vite hva grunnen kunne være. I svar til meg av 17. aug. i år skriver Schärding 2 at datoen 19, III, 60 skyldes en feilinnstilling av stemplet og at det ble brukt på en del postsaker. I svaret ber de meg om enten å returnere den feilstemplede konvolutt eller å tilintetgjøre den. Da jeg nødig vil gjøre noen av delene men ikke er klar over hvilken rett Schärding 2 har til å komme med en slik «oppfordring», vil jeg være takknemlig om NFT vil klarlegge dette for meg.

Hvordan fastsettes verdien av en slik feilstempling?

Med hilsen

Kåre Avset, Drøbak.

SAS-frimerket.

I Norge blir verdien 90 øre. Merket er tegnet av Philip von Schantz, og vil bli trykt i blå farve.

(SAS-Nytt).

Klasseindeling.

Utenfor konkurranse: 1. Innbudte samlinger. 2. Offisielle samlinger. 3. Jurymedlemmers samlinger etc. 4. Enhver samling som anmeldes til denne klasse og som blir godtatt av utstillingskomiteen. Samlinger som har oppnådd gullmedalje (forgylt sølv) på Nordisk utstilling eller høyere utmerkelse vil bli holdt utenfor bedømmelse og kan anmeldes i denne klasse.

Konkurrerende klasse: Samlinger tilhørende private samlinger. I denne klasse skjelves det mellom følgende kategorier av samlinger:

- Gruppe 1. Studie- og forskningssamlinger.
- » 2. Spesialsamlinger.
 - » 3. Katalogsamlinger.
 - » 4. Samlinger etter særlige synspunkter.
 - a. Stempelsamlinger.
 - b. Frimerker på hele brev.
 - c. Prefilateli.
 - d. Offisielle prøve- og nytrykk.

Avdeling A — Norge.

- Seksjon 1. 4. skill 1855.
- » 2. Øvrige skillingsutgaver 1856/1875.
 - » 3. Utgaver 1877/1910.
 - » 4. Utgaver etter 1910.
 - » 5. Porto- og tjenestemerker.
 - » 6. Stempelsamlinger — Brevsamlinger.

Avdeling B — Danmark, Dansk Vest-India, Finnland, Færøyene, Grønland, Island og Sverige.

Avdeling C — Øvrige europeiske land...

- Seksjon 1. Europeiske land før ca. 1900.
- » 2. Europeiske land etter ca. 1900.

Avdeling D — Amerika.

Avdeling E — Asia.

Avdeling F — Afrika.

Avdeling G — Australia.

Avdeling H — Kolonier, protektorater og mandatområder.

Alle avdelinger og seksjoner inndeles i gruppene 1—4 a/d.

Spesialreglement.

(1)

Den nasjonale utstilling som vil bli arrangert i anledning av Bergens Filatelist-Klubs 50-års jubiléum finner sted fra 25. til og med 28. mai i Ole Bull-kjelleren i Bergen. Den arrangeres av Bergens Filatelist-Klub.

Utstillingen vil få navnet «BERGEN 1961» og vil bli åpnet for publikum torsdag den 25. mai kl. 13.00 og vil de andre dager være åpen fra kl. 10 til kl. 21.00 unntatt søndag den 28. mai da den vil være åpen fra kl. 12 til kl. 21.00.

(2)

Som utstillere godtas kun samlere som er medlem av klubb tilsluttet Norsk Filatelistforbund. Samlingene må være utstillernes rettmessige eiendom. Samlinger kan også utstilles under et pseudonym. I slike tilfeller oppgis utstillers navn bare til utstillingskomiteen, men vedkommende må likevel oppgi utmerkelser oppnådd på tidligere utstillinger.

(3)

Utstillerne kan utstille: frimerker, utkast og prøvetrykk, nytrykk, førfilatelistiske brev og stempler.

Utstillingskomiteen har besluttet ikke å godta følgende samlinger:

1. Juniorsamlinger.
2. Motivsamlinger.
3. Maskinstempelsamlinger.
4. Samlinger av 1stedags brev og maximumskort.
5. Samlinger av fiskale merker.
6. Lokalpost.
7. Helsaker.
8. Luftpost.
9. Litteratur.

Sjeldenheter, falske merker og specimen motatt ikke i form av spesielle samlinger, men kan utgjøre deler av bestemte samlinger. Albums godtas ikke uten som tillegg til en samling hvorav en del er utstilt i rammer.

Et spesielt utvalg avgjør om en samling skal godtas eller ikke.

(4)

En samling kan ikke konkurrere i mer enn en klasse, en enkelt gruppe eller en enkelt avdeling. Samlinger fra juryens medlemmer utstilles «utenfor konkurranse». Utstillingskomiteen kan også anmode andre samlere om å utstille «utenfor konkurranse».

(5)

Samlingene deles i klasser, grupper eller avdelinger i henhold til den klassifisering som fastsettes av utstillingskomiteen.

Utstillingskomiteen forbeholder seg retten til å forandre klasse, gruppe eller avdeling foreslått av utstillerne. Disse vil bli underrettet om forandringen.

(6)

Anmeldelsesblankettene må være i utstillingskomiteens besittelse senest den 31. desember 1960. Adr. postboks 406, Bergen.

For å sikre en korrekt tekst i katalogen ber utstillingskomiteen utstillerne om å ha sin fulle oppmerksomhet rettet på beskrivelsen av sine samlinger, samt klart oppgi klasse, gruppe og avdeling hvori de ønsker å delta.

Utstilleren kan angi om han ønsker beskrivelsen i katalogen, uten at utstillingskomiteen dog er bundet herav.

(7)

Juryen er oppnevnt av utstillingskomiteen i overensstemmelse med F.I.P.'s reglement. Juryens avgjørelser er inappellable.

De premier som juryen utdeler er følgende:

Forgylte medaljer, sølv- og bronsemedaljer (i konkurranseklassene).

Juryen kan ennvidere disponere over noen ærespriser.

Juryen har selv rett til å fastsette sin bedømmelsesmåte.

(8)

Prinsipielt stiller utstillingskomiteen ikke mer enn 2 rammer til disposisjon for hver samling. Den forbeholder seg imidlertid rett til å kunne endre antallet i spesielle tilfeller. Rammene måler 120 × 116 cm og rommer 20 ark av vanlig format.

Leien er fastsatt til kr. 15 pr. ramme. For hvert album som innleveres betales kr. 10. Alle avgifter må betales innen 1. mars 1961.

(9)

Utstillingskomiteen er villig til å foreta oppstilling av samlingene i rammene. De utstillere som ønsker å benytte seg av dette må innlevere sine samlinger til komiteen senest 10 dager før utstillingens åpning.

Med hver samling som innleveres skal medfølge en liste i 3 eksemplarer med oppgave over:

1. Utstillers navn og adresse.
2. Samlingens område.
3. Antall album.
4. Antall sider i hvert album.
5. Liste over hvilke sider som skal utstilles.

Sidene i hvert album må være fortløpende nummerert.

Samlere — eller deres befullmektigede — som selv vil foreta oppstillingen i rammer vil få anledning til å gjøre dette i de før utstillingens åpning foregående 2 dager. De vil bare få adgang til utstillingslokalet i den tid oppstillingen av samlingene tar. Dagen etter utstillingens lukking vil de samlere som måtte ønske det få anledning til å demontere sine samlinger og til å ta dem med seg mot behørig kvittering.

Utstillingskomiteen påtar seg i løpet av en uke etter utstillingens lukking å sende samlingene i retur til utstilleren.

Forsendelsesomkostningene bæres av utstillerne og må innbetales på forskudd.

Ingen samling eller del av samling kan trekkes tilbake eller utleveres før utstillingens lukking.

(10)

Alle forsendelser fra utlandet til utstillingskomiteen er tollfrie, men alle avsendere må meget nøye følge de angitte regler med hensyn til emballering, adressering og forsendelse.

(11)

Utstillerne må selv assurere sine samlinger. Utgifter til assurance betales av utstilleren.

(12)

Ingen samling må bære angivelse av priser eller verdi.

(13)

Det er ikke tillatt å fotografere eller filme i utstillingslokalene uten etter skriftlig tillatelse fra utstillingskomiteen.

(14)

Der vil bli opprettet et spesielt postkontor innen utstillingsområdet. Dette kontor vil motta post og avstemple den med særstempel.

(15)

Den største varsomhet og påpasselighet vil bli utvist, men Bergens Filatelist-Klub og utstillingskomiteen, dennes medlemmer, ansatte eller frivillige medarbeidere avslår ethvert ansvar for merker som måtte komme bort eller bli ødelagt, hva årsaken enn måtte være.

(16)

Hver utstillar mottar gratis et eksemplar av katalogen og et partoutkort til utstillingen.

(17)

Utstillingskomiteen forbeholder seg rett til i samarbeide med Norsk Filatelistforbund å forandre dette reglement, men vil eventuelt underrette utstillerne om slike forandringer. Utstillingskomiteen treffer avgjørelser i alle spørsmål angående utstillingen som ikke er forutsatt i disse retningslinjer.

(18)

I og med undertegnelsen av anmeldelsesblanketten aksepterer utstilleren dette reglement.

Finland samlingar

Alla märken är stämplade och av god kvalitet. Nummer enligt AFA-Priserna i Nkr.

1. 498—535	19.—
2. 445—497	31.50
3. 385—444	22.—
4. 350—384	30.—
5. 244—349	24.50
6. 211—243	30.—
7. 176—210	24.—
8. 149—175	110.—

porto extra.

Ni kan även teckna abonnemang på dessa samlingar. Vi sänder en sats varje månad eller också med längre mellanrum tills Ni erhållit alla märken.

Alla Finska frimärken finns på lager. Sänd Eder mankolista.

Betaling per postanvisning eller mot postförsäskott.

FRIMÄRKSÄFFÄR LAURI PELTONEN

Hangö — Finland

Apropos fellesutgavene.

For ikke lenge siden fikk en kjent av oss et brev fra en venn i Norge — brevet var tykt og godt og portotaksten ble derfor tilsvarende. Brevet var filatelistisk frankert, med et blått Europa-merke. Stor var vår venns forbauselse da han ved nærmere ettersyn fant at merket ikke var 90 øre blå Europa — fra Norge — men 60 øre blå Europa fra Danmark. På en meget elegant måte hadde hans venn altså spart seg selv for en utgift på ca. 25 øre i porto. Et liknende tilfelle hørte vi om den gang de fem svaner fløy over Norden på røde og blå merker fra alle de fem nordiske land.

Man kan ha forskjellige meninger om de senere års fellesutgaver fra landegrupper — temasamlerne setter tyensynlig stor pris på disse, og de har sikkert bragt mange samlere inn på temasamling. Vi synes også disse merker er morsomme, om enn vi ikke vil gå så langt som å legge opp en egen tema-samling hverken for Nordenmerker eller Europa-merker. Vi setter også pris på at Norge er med på disse fellesutgaver — om ikke annet så får vi sette et par merker til inn i våre samlinger. De gir også anledning til å sende et par førstedagsbrev til våre samlervennene ute. Våre bytteforbindelser blir også i stand til å fylle noen flere hull i våre samlinger som takk for de eksemplarer vi sendte dem — så langt er alt vel og bra — sett fra en frimerkesamlers synspunkt —. Men hva med våre gode venner i Postverket? Setter de noen særlig pris på at de til takk for bryet blir snytt av uansvarlige elementer innen våre styrker? Det er jo klart for alle som vet litt om postbehandlingen av alminnelige brev i de større postkontor at postfolkene ikke kan kontrollere hvert enkelt brev og hvert enkelt merke. Når det da fra tid til annen skjer at vårt hjemlige postverk sender ut merker som har samme motiv som andre nærliggende land bør ikke svake sjele benytte seg av det forhold at motiv, og farge er ens for Norge og andre land, og således undra seg å betale den porto som er fastsatt for en forsendelse, det er vel de fleste enig om — men bør ikke postverket for fremtiden selv sørge for å beskytte seg mot den slags. Hvorfor ikke for fremtiden passe på når neste fellesutgave skal utgis — SAS-merket er vel det, at man ikke velger akkurat samme farge som våre naboland? Vi bare spør og passerer spørsmålet over til Postverket til velvillig besvarelse.

NORGE, AFA nr. 365. = 25 + 5 øre Polio.

Dette mærke har normalt en lyserød tone over hele billedet, men en af vore læsere er i besiddelse af et eksemplar, hvor den lyserøde tone indskrænker sig til en 2 mm bred streg i venstre side af billedet.

Resten af baggrunden er hvid, og pigen, der også savner det lyserøde overtryk, virker nærmest som et fotonegativ (ganske vist i rød farve).

Vi er stærkt interessert i, om andre af vore læsere kender denne variant af mærket, og vil også gerne — hvis det er muligt — bede om en forklaring på, hvorledes et sådant tryk kan være fremkommet.

Frimærke-Nyt (Politiken).

Frimerkesamlere.

Jeg har en 1ste classes norsk frimerkesamling fra de eldste skillingsmerker frem til dags dato til slags, alt under ett.

Bill. mrk. «Frimerkesamling» til
BERGENS ANNONSE-BYRÅ, BERGEN.

By- og bygdenytt.

DRAMMENS FILATELISTKLUBB, møte nr. 337 mandag 10. oktober på Grand Hotell under ledelse av viseformannen dr. Reinsfelt. Aftenens foredragsholder var Breda Sørensen som i likhet med tidligere år orienterte om de nye frimerkekatalogene som var kommet, AFA, Zumstein, Michel, Yvert & Tellier, Standard og Facit. Etter kåseriet ble ordet gitt fritt. Herr Christensen meddelte at han i Politiken hadde lest en annonse fra en større frimerkeforretning i København som avvertet postforseglede luksuspakker med norske frimerkeklipp med garantert innhold bl. a. 1—1½—2—5 og 10 kr. Olav. Hans egen erfaring med norske postklipp var ikke den beste og han spurte om det kunne tenkes at det ble foretatt en slags sortering ved postkontorene. Det utspant seg et livlig ordsifte i sakens anledning, og det kom klart frem at innholdet og kvaliteten av norsk postforseglet kilovare lå langt tilbake å ønske. Herrene Sjulsen og Andersen redegjorde for hvordan postklippingen foregår og hevdet at det var helt utelukket at det forekommer noen utsortering, i alle fall ikke ved Drammens postkontor. Det ble nevnt at klipp av anvisninger til utlandet ble holdt tilbake i Oslo, og det kan kanskje være et spørsmål om det er noe av dette som dukker opp i nevnte frimerkeforretning i København.

OSLO FILATELISTKLUBB, møte nr. 1474 den 19. september under ledelse av formannen Anders Evensen. Det var 82 medlemmer og 14 gjester til stede.

Formannen bekreftet utfallet av OFK's sak mot staten, der klubben ble fritatt for omsetningsavgift i forbindelse med sin byttevirksomhet og klubbauksjonene. Forsamlingen ga sin hyldest til o.r.sakfører Leiv Brecke, som hadde ført saken for klubben.

Aftenens hovedpost var dr. Imre Vajda's kåseri som bestod av to avdelinger: «Syd-Afrikanska Frimärks-utställningen i Johannesburg» og «Maurice Burrus och hans samling».

Kåseriet ble en opplevelse for medlemmene og de innbudte gjester fra Moss Filatelistklubb og Arbeidernes Filatelistklubb, Oslo.

Dr. Vajda høstet sterkt bifall for sitt kåseri, som ble opptatt på lydbånd, slik at andre klubber kan få glede av det, siden.

Møte nr. 1475 ble holdt 3. oktober 1960 i Oslo Handelstand under ledelse av formannen, Anders Evensen, til stede var 83 medlemmer og 2 gjester. Deretter var det Arnstein Berntsens tur til å fortelle «Fra Warszawa-utstillingen og Fédération Internationale de Philatelie» hvor han hadde deltatt som henholdsvis utstiller i Court of Honour-klassen og norsk delegat til FIP-kongressen.

MOTIVNYHETENE.

Europamerkene ÷ Lichtenstein	Kr. 63.—
Liberia, flyktningeblokk	» 60.—
Afghanistan, utagget	» 60.—
Vaticanstaten, flyktn.	» 21.—
Bolivia, flyktn. m/luftpost	» 21.—
Dominicana, flyktn. m/luftp.	» 22.—
Dominicana, flyktn. blokkene	» 57.—
Guatemala, flyktn. ovtr. m/luftp.	» 100.—
Liberia, flyktn. m/luftp.	» 8.35
Paraguay, » »	» 89.50
Peru, » »	» 7.90
Peru, flyktn. blokk	» 83.50
Panama, flyktn. luftp.	» 28.75
Argentina, flyktn. blokk	» 6.75
Somalia, flyktn. luftp.	» 7.—
Blomster, Argentina, ny luftp.	» 5.10
» Japan, ny Hawaiirose	» 0.55
» » Nasjonalpark	» 0.55
» » Yvert, 465/6-the	» 7.50
» » 519/22, Bandai	» 7.50
» » 492/3, trær	» 6.—
» Østerrike, AFA 767/76	» 9.—
» Tyskland, » 672/80	» 15.—
» » 687/88	» 4.—
» Ungarn, » 1087/91	» 8.80
» » 1185/89	» 8.—
» » 1362/9	» 10.—

OLYMPIAMERKENE:

Haiti, vinter, med overtr.	Kr. 51.—
» sommer, (7) m/luftp.	» 19.50
» » (4) overtr.	» 14.40
» blokk	» 72.—
Egypten, 1960	» 3.60
» » blokk	» 3.75
Ytre Mongolia,	» 9.50
San Marino, 1960	» 11.65
» blokkene	» 11.65
Italia, 1960	» 15.—
Paraguay, 1960	» 9.—
Tyrkia, 1960	» 3.—
Sudan, 1960	» 5.—
Iran, 1960	» 6.30
Russland, vinter o	» 1.35
» Roma, o	» 2.70
Korea	» 1.20
Liberia, sett m/luftp.	» 8.70
» blokk luftp.	» 37.50
Tunis	» 4.50
Marokko	» 7.20
Guinea, luftp. m/overtr.	» 73.50
Cuba, sett m/luftp.	» 3.75
» blokk	» 6.60
Panama, sett m/luftp.	» 16.20
» blokk m/luftp.	» 29.10
Congo, Lumumbaovertrykk	» 135.—

Mankoliste mottas på norske skillingsmerker, og andre motiver!

TØRE G. SOLHEIM

Industrigt. 60 V/1 — OSLO NV.

Fra den internasjonale Londonutstillingen var det kommet Certificate med takk for innsats på området: Filatelistisk litteratur siste 10 år. Fra Alle Kvinners Blad har klubben fått en henvendelse i anledning av kommende hobbyserie, hvor bladet gjerne vil ha et intervju med en typisk «frimerkefamilie».

STAVANGER FILATELISTKLUBB holdt møte 27. sept. En del prisendringer for norske merker i den nye AFA-katalog ble referert og kommentert av Bernt C. Middelthun.

Vi ønsker velkommen.

OSLO FILATELISTKLUBB nr. 688 inkassosjef Harald Nesvik, nr. 689 korrespondent Nieuwland, Rotterdam.

ALTA FRIMÆRKS KLUBB

starter sitt 18. bytteår med å søke nye medlemmer i Norge. Basis A.F.A. eller Zumstein. Obs. bare bytte!

Alta frimærksklubb, Alta, Sverige.

For 150—200 forskjellige merker fra Norge sender jeg Dem det **dobbelte antall** forskjellige merker fra Tyskland og Østerrike — eller bytte på katalogbasis.

J. NIETHAMMER — Am Julianenpark 11, Leer—Loga/Ostfrsld — Vest-Tyrkland.

Send meg gode frimerker fra Deres land og De vil motta som bytte frimerker fra Frankrike og kolonier til samme verdi.

BERTRAND, 171 Boulevard Murat, Paris 16e, FRANKRIKE

Til N.samling ubrukt ønskes mot bytte eller mot kontant. Norge nr. 28-35-36-37-38-41-46-54-57-58-61-67-72. At betale 7-8-10.

MARSHALL THOLLEFSEN,
Sommerro, Slattum p. å.

NYHETER

fra hele verden får De billig og sikkert ved å tegne et abonnement hos meg. Har nyhetstjeneste for Europa, FN, USA, Israel m. v. som har bestått i 20 år. — Be om en prøvesending — den kommer omgående.

ERIC KARLSSON
Box 347, Västerås, SVERIGE

Flyktningemerkenes opplag.

45 + 25 øre — 452 600
90 + 25 øre — 290 200

Annonsefrist nr. 12: 25/11 1960

Jahrzehntelange Erfahrungen in der Ausgestaltung und qualitativ hochwertigen Ausführung bestimmen die zum Verkauf offerierten Erzeugnisse an Briefmarkenalben, Einsteckbücher und philatelistischen Bedarfsartikeln.

Schnellste Bearbeitung Ihrer Aufträge sowie umgehende Lieferung sagt Ihnen zu der

VEB (K) BRIEFERMARKENALBEN - Verlag

Aschersleben, Postfach 129
Deutsche Demokratische Republik

NORGE ubrukt.

En del helark, bl. a. nr. 22, 82, 85/87, 96/125 221 a,
Porto- og tjenestemerker til salgs.

Ubrukte og brukte enkeltmerker etter mancoliste.

Kataloger — Rekvisita.

RAGNAR BREDÅ SØRENSEN
Skabosgate 10. DRAMMEN

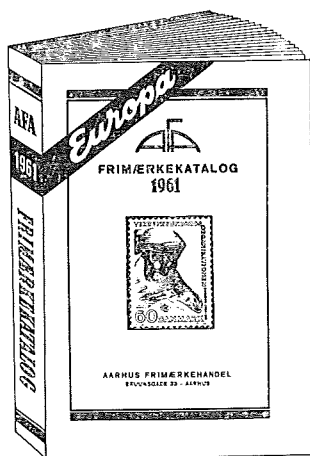
Følgende Norske merker, ubrukt, ønskes, gjerne større kvanta: Nr. 17.c, 92.b, 115/16, 254, 255/58, 300/1, 302/5, 311/13, 319/21, 322/24, 327/29, og jeg kan i bytte gi følgende Norge ubrukt. Nr. 16, 24, type II.a, 82, 130/36, 155, type I, 156, 212, 267, 274/92, Tjeneste nr. 8. type A, Portomerke: nr. 13. type B.

TOM KALLEVIG, Madserud Alle 33, OSLO

Prisliste over norske og utenlandske merker sendes mot 30 øre til porto. Utvalgshæfter med nyere, ubr, merker fra USA, FN, Tyskland, alle soner, samt Saar, Frankrike og Brit. Kol. sendes mot referanser.

TOM KALLEVIG, Madserud Alle 33, OSLO

23.656 Prisendringer i den nye AFA Europa

AFA Europa Katalog 1961.

1472 Sider med over

16.000 Afbildninger.

Hæftet 36,—, i

Hellærredsbind 41,—.

AFA Skandinavien 1961.

136 Sider med over

1000 Afbildninger 7,20.

AFA Danmark Fireblokkliste 1961 Kr. 2,50

Porto ekstra

Faas hos Bog- og Frimærkehandlere eller direkte fra

AARHUS FRIMÆRKEHANDEL

Bruunsgade 33 Aarhus

Tlf (061) 2 55 93 Postgiro København 17 264

Oslo Filatelistklubbs Juniorav.
v/Omar Eliassen,
Ole Vægsst. 6, Oslo.

BOKTRYKK
DYPTRYKK
OFFSETTRYKK
BOKBINDERI
KARTONASJEFABRIKK
KONVOLUTTFABRIKK
PAPIRFABRIKK
PAPIR OG KONTORSAKER
EN GROS
FORLAGSVIRKSOMHET

EMIL MOESTUE A/S

Utsalg- og trykksak-kontor

SKIPPERGATEN 38 — 40

ENELEVERANDØR AV FRIMERKER TIL DET NORSKE POSTVERK